

DOROSTENECKÝ VĚK - OBTÍŽNÁ DIAGNÓZA

MUDr. Jarmila Seifertová

Praktická lékařka pro děti a dorost, Kladno

Běžné stížnosti dorostenců mohou být velmi přesvědčivé. Častá sociální revolta k běžným konvencím v tomto věku v našem hodnocení stížností a celkového stavu může vést ze strany lékaře k určitému zlehčování. Projevy onemocnění centrální nervové soustavy v tomto období mohou být netypické. Je povinností praktického lékaře důsledně žádat opakované vyšetření odborníkem. Diagnóza epilepsie u této dívky byla stanovena za dlouhou dobu po prvních obtížích.

Šestnáctiletá dívka, studentka 2. ročníku gymnázia, přišla do ordinace se stížností, že ji poslední dobou brněla dvakrát levá polovina jazyka a že ji asi jednou za měsíc boří hlava nad levým okem. Příhoda odezněla asi za 1 minutu a navazovala na nervozitu a nevyspání.

Z osobní anamnézy

Dívka se narodila v termínu z rizikového těhotenství pro otoky a hypertenzi matky. Pro příčnou polohu plodu byl obtížný porod pomocí vakuu extraktoru.

Prospívá dosud normálně, prodělala běžné dětské nemoci, příušnice, neštovice, spálu a občas respirační infekty.

Z rodinné anamnézy

Otec má poruchu metabolismu tuků, bratr i matka jsou zdraví. V rodině o dívku často pečuje babička.

V době, kdy přišla do ordinace s prvními stížnostmi, studovala gymnázium, ale měnila své zvyklosti v chování, oblékání, začala kouřit. Také mezi řeči udala, že upadla nedávno ze schodů. Při fyzikálním vyšetření jsem nenašla nic nápadného. Provedené základní laboratorní vyšetření bylo normální. Oční vyšetření, rentgen lebky a neurologické vyšetření bylo také v normě.

V diferenciálně diagnostické rozvaze jsem uvažovala o migréně, abúzu návykových látek, simulaci, ale také o epilepsii a tumoru centrální nervové soustavy.

Vzhledem k normálním nálezům při vyšetření i neurologem jsem dívce doporučila změnit životosprávu a nabídla pomoc psychologa. Během krátké doby ode dne, kdy byla u mne v ordinaci, změnila školu – odešla se učit servírkou a bydlela v penzionu v nedalekém městě s kamarádkou.

V 17 letech byla na diskotéce nalezena v bezvědomí, po probírání byla „jako opilá“, ale požití alkoholu popřela. Byla vyšetřena za hospitalizace, včetně neurologického vyšetření i EEG záznamu. Vše bylo normální.

Během dalšího průběhu občas přišla do ordinace s bolestmi hlavy a ranní únavou. Přestěhovala se k babičce, změnila styl chování i oblékání blíže běžným konvencím. Jednoho dne přišla do ordinace s ranním zvracením a „obyčejným“ prekolapsovým stavem. Po gynekologickém vyšetření se *potvrdila gravidita*. V této době opět přišla s pocity noční úzkosti, proto jsem ji odeslala k neurologovi. Vyšetření včetně elektroencefalografie (EEG) bylo normální.

Diagnóza

Ve 33. týdnu těhotenství přišla ráno do ordinace vyděšená, že ji v noci otec našel chroptící s křečovitými stahy úst. Po dohodě jsem odeslala dívku k provedení EEG po spánkové deprivaci.

Na EEG byly popsány generalizované epileptické grafoelementy. Diagnóza byla stanovena v 18,5 letech v 34. týdnu těhotenství, po 2,5 letech obtíží.

Terapie

Užívá kyselinu valproovou (Depakine Chrono 500) za laboratorních kontrol až dosud. Pečuje vzorně o 4letého zdravého chlapce. V době, kdy byla podruhé časně těhotná, se se mnou přišla poradit, co si o tom myslím. Radila jsem se s dětským neurologem a ten doporučil předem užívat kyselinou listovou a pečlivě sledování jak maminky, tak plodu pomocí ultrazvuku. Maminka se rozhodla k přerušení těhotenství.

Dorostenecký věk je vzhledem k proměnám sociálním i psychickým velmi obtížný při diferenciální rozvaze.